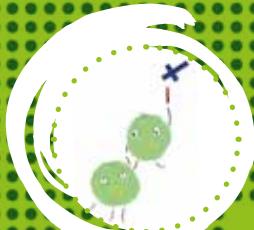

Jednostavni recepti s mahunarkama za djecu diljem svijeta

Predgovor

Mahunarke ili lepirnjače jeftina su i ekološki prihvatljiva alternativa životinjskim bjelančevinama jer su izvor više vrsta mikro i makronutrijenata. Međutim, dok su grah, leća i slično povrće uvek uživali veliku popularnost u orijentalnim i sjevernoafričkim zemljama, potrošnja u Europi nije u skladu s prehrambenim preporukama.

Ovom knjigom nastojimo podići popularnost mahunarki među djecom i njihovim roditeljima pokazujući kako se lako od mahunarki mogu pripremiti ukusna jela. Grah, grašak i slično povrće ne samo da se veoma razlikuju u okusu i mogućim načinima pripreme, već su i šareni i dolaze u mnogo različitih oblika, što ih čini vizualno privlačnima djeci.

Budući da je ova knjiga zbirka ukusnih recepata, općih informacija i uputa o tome kako kuhati mahunarke, potičemo vas kao roditelje da dopustite svojoj djeci da sudjeluju u procesu kuhanja. Rado će sami pripremiti svoju hranu, naučiti o zdravim izborima i o tome odakle naša hrana dolazi. „Mali priručnik o mahunarkama“ sadrži kratke upute o općem procesu kuhanja mahunarki, nakon čega slijedi uvod u male animirane likove u obliku mahunarki koji će voditi čitatelja kroz knjigu. Ova knjiga sadrži brojne recepte i nazine iz drugih država pa kako nije bilo moguće sve nazive recepata doslovno prevesti, neki od njih, ostali su napisani na jeziku države iz koje potječu.

Ova je knjiga nastala u sklopu projekta TRUE (Tranzicijski putovi prema razvoju održivih sustava u Europi temeljenih na mahunarkama). Cilj mu je poboljšanje održivog uzgoja i potrošnje mahunarki diljem Europe.

Sadržaj

● Mali priručnik za mahunarke	7
● Happea mahunarski junaci	11
● Znaš li....?	13

Predjela

● Alb-leća sa salatom hrastov list	16
● Salata od crnookog graha s tunom	18
● Juha od boba s kokicama	20
● Humus s prženim povrćem	22
● Limunska salata od slanutka	24
● Škotska juha od leće	26
● Juha tri sestre	28
● Juha od bijelog graha i rajčice	30

Pozadinske boje recepata
odmah će vam reći je li jelo iz
atlantskog, mediteranskog ili
kontinentalnog područja ili
dolazi iz **neeuropske** zemlje.

Glavna jela

● Almôndegas de feijão com arroz (kuglice od graha)	34
● Pečeni grah s jajetom	36
● Okruglice od slanutka i češnjaka	38
● Chili sin carne	40
● Bakalar sa šarenim grahom (Pečeni grah)	42
● Fasolka po bretońsku	44
● Harira (Marokanski gulaš)	46
● Hrstková polievka (Juha s grahom, lećom i povrćem)	48
● Pita od povrća s lećom	50
● Mamaliga	52
● Minestrone	54
● Omlet sa zelenim graškom	56
● Osprjada s povrćem	58
● Juha od graška	60
● Piroge s lećom	62
● Crvena leća s kokosom na indijski način	64
● Schnüscht-gratin	66
● Tagliatelle s lećom	68
● Colcannon s bijelim grahom (pire krumpir s bijelim grahom i ostalim povrćem)	70

Prilozi

● Pire od boba	74
● Mahutella	76
● Medu vada (krafne od leće)	78
● Mini hamburgeri s vučikom	80
● Pečeni slanutak	82
● Socca (somun od slanutka).....	84

Deserti

● Kolač od jabuke i slanutka	88
● Kolač od crvenog graha	90
● Prestigio brasileiro (praline s bijelim grahom i rižom)....	92

O autorici	93
Zahvale	94
Reference	96

Mali priručnik za mahunarke

Proces kuhanja mahunarki obično predstavlja prepreku i dovodi do toga da ih se izbaciti iz prehrane. Kada se koriste, obično se biraju prethodno kuhanje mahunarke jer su lako dostupne u supermarketima te osiguravaju jednostavan i brz način pripreme obroka na bazi mahunarki.

Međutim, kupnja suhih sjemenki i kuhanje kod kuće jeftinija je, znatno ukusnija i vrjednija opcija jer se na taj način sačuva više zdravih sastavnica. Potičemo vas da to isprobate jer zahtijeva samo malo više planiranja.

Sljedeće stranice sadrže brz pregled načina kuhanja i čuvanja mahunarki.

Napomena:

Recepti u ovoj knjizi uvijek navode i suhe i kuhanje količine koje su vam potrebne. Dakle, ako trebate kuhati **suhe mahunarke**, držite se manje količine. Ako već imate prethodno **kuhanje mahunarke** kod kuće, uzmite veću količinu i slijedite upute na sljedećim stranicama.

Ako se proces kuhanja mahunarki razlikuje od onog općeg, to će se navesti u receptu.

Sastojci:

- 1 luk srednje veličine
- 4 mrkve
- 4 češnja češnjaka
- 4 stabljike celera
- 1 muškatna bundeva
- 2 žlice repičinog ulja
- 2 l povrtnog temeljca
- **260 g (600 g)** graha
- 1 konzerva kukuruznog zrna (285 g)
- 2 žličice sušenog timijana
- 4 žličice svježeg
- 1 žlica papra

Mali priručnik za mahunarke

Kuhanje mahunarki traje dugo, da, ali to se potpuno isplati!

Postoje najmanje četiri dobra razloga za kuhanje mahunarki kod kuće:

1. Rezultat će biti znatno **ŠAROLIKIJI**;
2. Suhe mahunarke jeftinije su od konzerviranih, prethodno skuhanih;
3. Možete skuhati velike količine i jednostavno zamrznuti ostatke;
4. Lakše je nego što mislite.

Dan prije:

Ulije dovoljno hladne vode preko graha ili slanutka da biste ga potpuno prekrili (1 četvrtina mahunarki u 3 četvrtine vode) i ostavite da se natapa preko noći. Time se smanjuje vrijeme kuhanja i uklanjuju antinutrijenti koji mogu uzrokovati nadutost.

Sutradan ocijedite vodu za namakanje i isperite mahunarke svježom vodom.

Prokuhajte u loncu s vodom (2 – 3 četvrtine vode i 1 četvrtina mahunarki) i kuhanje 45 – 90 minuta.

Svako malo provjerite i pokušajte stisnuti jedno zrno među prstima: ako se čini mekim, gotovo je.

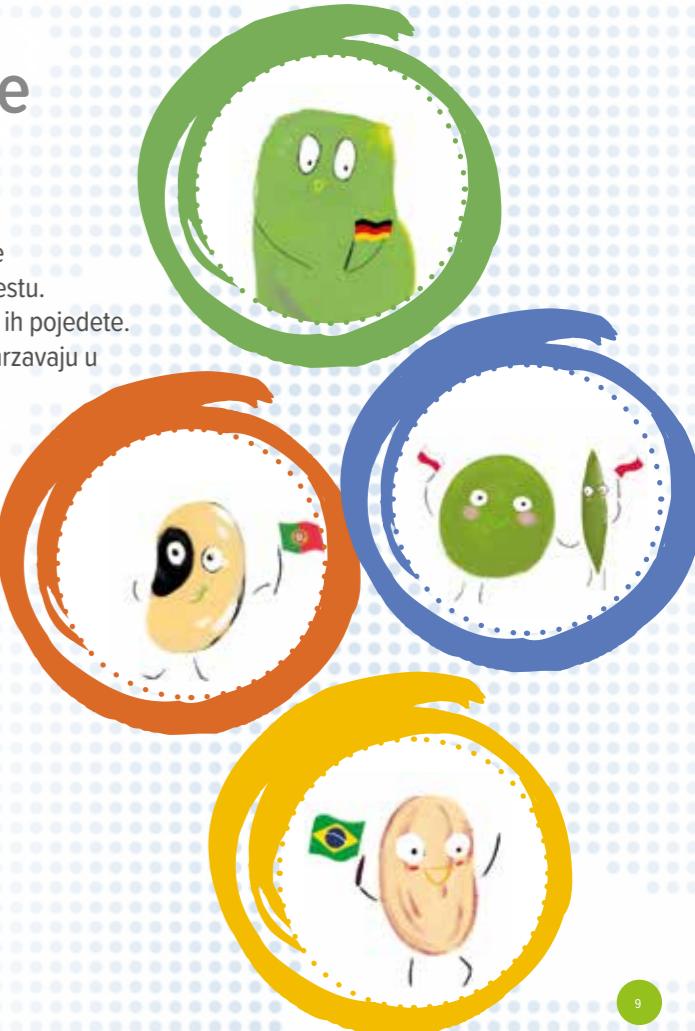
Mali priručnik za mahunarke

Čuvanje mahunarki još je lakše nego kuhanje:

- Suhe mahunarke mogu se čuvati mjesecima bez gubitka prehrambene vrijednosti! Samo pazite da ih držite na suhom, tamnom i hladnom mjestu.
- Ako odlučite zamrznuti već kuhanje mahunarke, imate do 6 mjeseci da ih pojedete. Samo ih izvadite iz zamrzivača nekoliko sati prije i pustite ih da se odmrzavaju u hladnjaku.

100 g suhog graha ili slanutka dovoljno je za oko 220 do 250 g kuhanih mahunarki.

Vrijeme kuhanja ne ovisi samo o načinu čuvanja, stanju i starosti mahunarki, već i o vrsti jela za koje ih koristite: za humus bi slanutak možda trebao biti malo mekši nego za chili sin carne!

Mnogi prijatelji iz cijelog svijeta podijelili su svoje omiljene recepte s nama! Možeš li pogoditi odakle dolaze?

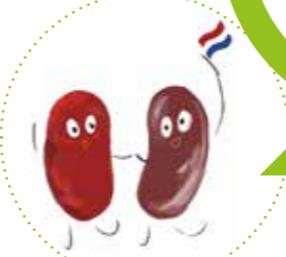

Happea mahunarski junaci

Ja sam vučika i Portugalci me vole. Vjerovatno zato što sam vrlo bogata folnom kiselinom, željezom i cinkom. Ali možda i zato što sam dražesna. Predstavljam ti nevjerovatne hamburgere!

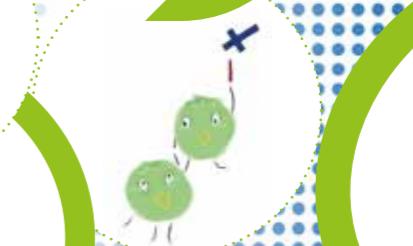
Mi smo crni i crveni grah. Možeš pogoditi tko je od nas vidiо previše sunca. Predstavljamo ti bakalar umotan u papir za pečenje!

Mi smo prijatelji zeleni grašci i tako smo super da nas ljudi također daju svojim životnjama! Možeš nas kupiti zamrznute, svježe ili osušene.

Ja sam bijeli grah. Malo sam velik, ali visina nije bitna. Pun sam bjelančevina i ljubavi prema svima vama. Predstavljam ti irski grah colcannon, popularno jelo za Dan sv. Patrika!

Happea mahunarski junaci

Ja sam bob. Kod kuće u Njemačkoj zovu me „masni grah“. Ali ja sam mnogo više od toga! Mogu rasti na razini mora, ali i u planinama! Također, jeste li ikada vidjeli grah koji pravi kokice? Pazi sad ovo!

Ja sam crni grah i spremam se zariti zube u tvoju hranu! Pogotovo kada je riječ o ukusnom jelu mamaligi! Samo se pazi za vrijeme punog mjeseca...

Mi smo obitelj leća! Dolazimo u mnogo različitih oblika i boja te ćemo ti pokazati kako napraviti poznate poljske piroge!

Ja sam princeza Catarina i dolazim čak iz Brazila. Crnooki grašak zarobio me je na svom brodu, ali sada sam slobodna!

Grrrr, ja sam crnooki grah i dolazim s divljeg mora kako bih se ukrcao na tvoj tanjur! Pogledaj kako sam dobro povezan s morskim životinjama u salati od tune!

Ja sam slanutak i mogu se pretvoriti u ukusni humus! Znaš li da je u starom Rimu jedna od najistaknutijih obitelji, Ciceron, dobila ime po meni?

...da za 1 kg mahunarki trebaš 10 puta manje vode nego za istu količinu govedine?

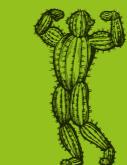
...da su ekonomičan izvor bjelančevina koje su važne za mnoge procese u tvom tijelu?

...da će te velika količina dijetalnih vlakana zasiliti do sljedećeg obroka?

...da mahunarke sadrže folnu kiselinu i kalcij koji su važni za tvoj fizički rast?

...da su ljudi još prije 10.000 godina konzumirali mahunarke?

Znaš li...

Predjela

Alb-leća sa salatom hrastov list

Alb-leća je određena sorta koja se uzgaja na specifičnom području jugozapadne Njemačke. Na lokalnom dijalektu leća se naziva „Alb-Leisa“.

8 porcija

60 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije	
Energija:	287 kcal
Masti:	15 g
od toga zasićene:	1,2 g
Ugljikohidrati:	33 g
od toga šećeri:	11 g
Bjelančevine:	8,5 g
Prehrambena vlakna:	7,6 g

Sastojci:

- 250 g suhe alb leće (ili neke druge leće)
- 500 ml povrtog temeljca
- 2 luka kozjaka (50 g)
- 2 žlice neutralnog ulja
- 250 ml soka od grožđa
- 3 žlice crnog vinskog octa
- 300 g celera
- 3 mrkve (350 g)
- ½ glavice salate hrastov list (300 g)
- 8 grančica kovrčavog persina
- 6 žlica orahovog ulja (ili maslinovog ulja)

Priprema

Isperite leću i prokuhajte u povrtom temeljcu. Kuhajte 20 minuta ili dok ne omekša. Procijedite u situ, spremite ostatak vode.

Luk nasjeckajte na sitne kockice i pržite na vrućem ulju dok ne postane staklenast.

Dodajte sok od grožđa. Pomiješajte s 2 – 3 žlice octa.

Isperite celer i mrkvu. Izrežite mrkvu u duge, tanke trake pomoću strugača. Izrežite celer na tanke kriške. Pomiješajte mrkvu i celer s malo soli u zdjelu i marinirajte.

Isperite i osušite salatu te ju narežite na manje komadiće. Sitno nasjeckajte peršin.

Pomiješajte leću uz redukciju soka od grožđa, dodajte mrkvu, celer, salatu, ulje i peršin. Umjereno posolite.

Ova se salata tradicionalno poslužuje kao prilog te se odlično slaže sa mesnim jelima kao što je svinjsko pečenje.

Salata od crnookog graha s tunom

Ova salata popularno je ljetno jelo u Portugalu i kombinira mnoge sastojke specifične za Portugal.

6 porcija

15 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 296 kcal
Masti: 14 g
od toga zasićene: 2,3 g
Ugljikohidrati: 16 g
od toga šećeri: 4 g
Bjelančevine: 27 g
Prehrambena vlakna: 3,2 g

Sastoјci:

- 2 jaja
- 200 g cherry rajčica
- 1 mali luk
- 200 g salate
- 1 zelena paprika
- 1/2 limuna
- 50 ml maslinovog ulja
- peršin
- nekoliko crnih maslina
- sol
- papar
- 100 g (230 g) crnookog graha
- 3 limenke tune

Priprema

Skuhajte jaja, nasjeckajte rajčice, luk, zelenu salatu i papriku. Iscijedite limun i začinite povrće limunovim sokom, maslinovim uljem, solju i paprom. Dodajte grah i tunu te dobro promiješajte.

Ogulite jaje i narežite na kriške. Poslužite salatu s maslinama, peršinom i jajima.

Juha od boba s kokicama

Možete napraviti više kokica i uživati u njima za desert!

60 min

20

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 458 kcal
Masti: 19,9 g
od toga zasićene: 10 g
Ugljikohidrati: 52 g
od toga šećeri: 5,8 g
Bjelančevine: 21 g
Prehrambena vlakna: 16 g

Sastojci:

- 2 kg svježeg boba ili 600 g smrznutog boba
- 80 g luka kozjaka
- 1 češanj češnjaka
- 100 g krumpira
- 20 g maslaca
- 4 žlice vermuta (može se zamijeniti s 2 žlice soka od grožđa i 2 žlice octa)
- 700 ml povrtnog temelja
- 200 ml vrhnja
- 8 rajčica
- 1 žličica limunove kore (organski limun)
- sol
- papar

Za posluživanje:

- 40 g zrna kukuruza
- 2 žlice maslinovog ulja
- slatka paprika

Priprema

Ako imate svježi bob, izvadite ga iz mahune. Kratko blanširajte u slanoj kipućoj vodi. Procijedite u situ i ogulite koru boba stiskanjem između prstiju. Ako koristite smrznuti bob, samo ostavite da se odmrzne dok priprematostatak. Luk kozjak i češnjak narežite na sitne kocke. Ogulite i nasjeckajte krumpir (komadići od 1/2 cm).

Otopite maslac u loncu na srednje jakoj vatri, dodajte luk kozjak i češnjak te miješajte dok ne postane prozirno. Dodajte krumpir i miješajte 2 minute. Deglazirajte sokom od grožđa i octom. Dodajte povrće, 100 ml vrhnja i 350 g boba. Ostavite da se kuha 8 – 10 minuta na srednje jakoj vatri bez poklopca. Umjereno posolite i popaprite.

U drugu posudu stavite maslinovo ulje i zrna kukuruza na srednje jakoj vatri. Zatvorite poklopac i pričekajte da zrna puknu. Kad pucanje prestane, maknite lonac sa štednjaka. Dodajte slatku papriku i pažljivo promiješajte. Izrežite rajčice na pola.

U juhu stavite ostatak vrhnja, prokuhajte i maknite sa štednjaka. Fino pasirajte pomoću ručne miješalice i začinjite solju, paprom i limunom. Poslužite s rajčicama, preostalim bobom i kokicama.

21

Humus s prženim povrćem

Pomaže ako sam još vruć tijekom prerade, pa je možda bolje da u ovom slučaju kuhaš slanutak umjesto da koristiš onaj iz konzerve. Možeš upotrijebiti razne sorte: dodaj ciklu, patlidžan, bundevu...

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijska vrijednost: 889 kcal
Masti: 66,4 g
od toga zasićene: 8 g
Ugljikohidrati: 61 g
od toga šećeri: 7 g
Bjelančevine: 16 g
Prehrambena vlakna: 9 g

Priprema

Humus:
Stavite slanutak u kuhinjski robot. Dodajte naribana limunova kora, limunov sok, tahini, češnjak, mljeveni kumin, sol, papar, papriku i maslinovo ulje.

Tucite dok slanutak ne postane pasiran i svi se sastojci potpuno ne sjedine. Dodajte što više vode kako bi humus bio gladak i kremast. Istucite ponovo sve dok se potpuno ne sjedini i postane glatko. Kušajte humus te prilagodite začine i limunov sok prema svojim željama.

Duboko prženo povrće:
Zagrijte ulje za duboko prženje u loncu na štednjaku. Ogulite i narežite povrće na prikladne komade. Dobro promiješajte brašno i jaje te dodajte malo vode ako je previše gusto. Stavite krušne mrvice na tanjur.

Kada je ulje dovoljno vruće (ako umočite drvenu žlicicu, stvaraju se mjeherići na površini), smanjite vatru i svaki komad povrća najprije umočite u brašnu i jaje, a zatim u krušne mrvice. Duboko pržite u ulju dok ne postane zlatnosmeđe i hrskavo.

Sastojci:

Humus:

- 250 g suhog slanutka (400 g prokuhanog)
- 1,5 litara vode
- 1 žličica soli
- 100 g tahini namaza
- 150 ml maslinovog ulja
- 1 puna žličica mljevenog kumina
- ½ – 1 žličica soli
- svježe mljeveni papar
- ribana kora 1 limuna
- sok od 1 – 2 limuna, po ukusu
- ½ češnja češnjaka
- chili pahuljice za posluživanje

Duboko prženo povrće:

- 125 g brašna
- 1 jaje
- 2 l ulja za duboko prženje
- 200 g krušnih mrvica
- 400 g raznovrsnog povrća (mrkva, šparoge, bundeva, tikvice)

Limunska salata od slanutka

Znaš li...

...da se prema talijanskoj tradiciji treba pojesti porcija leće neposredno prije novogodišnje večeri za sreću i novac u sljedećoj godini?

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijsa: 349 kcal
Masti: 12 g
od toga zasićene: 1,6 g
Ugljikohidrati: 46 g
od toga šećeri: 3,6 g
Bjelančevine: 17 g
Prehrambena vlakna: 13 g

Priprema

Ogulite i prepolovite 2 češnja češnjaka. Isperite leću pod tekućom vodom u situ. U posudi srednje veličine pomiješajte leću, 2 češnja češnjaka, 2 žlice maslinovog ulja i 1 l vode. Zakuhajte vodu, a zatim smanjite vatru na lagano i kuhajte dok se leća ne skuha i ne omekša (20 – 35 min). Ocijedite leću i bacite češnjake.

Nasjeckajte posljednji češanj češnjaka i iscijedite limune. Umutite zajedno sa senfom, medom ili javorovim sirupom, solju i paprom u maloj zdjeli. Nasjeckajte rotkvice i bilje. U velikoj posudi za posluživanje pomiješajte leću, slanutak, rotkvice i bilje. Dodajte preljev i miješajte da biste ujedinili.

Sastojci:

- 3 velika češnja češnjaka
- 250 g suhe crne beluga leće ili francuske zelene leće (ili neke druge)
- 4 žlice maslinovog ulja
- 2 limuna
- 1 žličica senfa dijon
- 1 žličica meda ili javorovog sirupa
- 1/4 žličica soli
- papar
- 1 veliki svežanji rotkvice
- 1/4 šalice sjeckanog svježeg lisnatog bilja (npr. metvica i kopar)
- 60 g (150 g) slanutka

Škotska juha od leće

Leća je vrlo šarolika. Može biti smeđa, zelena, crvena ili crna. Crvenoj treba kraće vrijeme za kuhanje jer je već oguljena.

25 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijski iznos: 298 kcal
Masti: 6,3 g
od toga zasićene: 0,9 g
Ugljikohidrati: 48 g
od toga šećeri: 8,4 g
Bjelančevine: 14 g
Prehrambena vlakna: 9,2 g

Sastojci:

- 225 g suhe crvene leće
- 2 mrkve
- 1 luk
- 2 češnja češnjaka
- 1,5 žlica maslinovog ulja
- Papar
- 1 lovorov list
- 1,5 l povrtnog temeljca
- sol
- ocijenjeni limunov sok

Za posluživanje:

- malo nasjeckanog peršina
- hrskavi kruh

Priprema

Dobro isperite leću. Ogulite i nasjeckajte mrkvu, nasjeckajte luk na kockice i zdrobite češnjak.

Zagrijte maslinovo ulje i dodajte мало papra u velikoj tavi na srednje jakoj vatri. Nakon što se ulje zagrije, dodajte luk i mrkvu. Pirajte nekoliko minuta dok povrće ne počne mekšati, zatim dodajte češnjak, promiješajte i pržite dok češnjak ne dobije malo boje. U lonac dodajte leću, lovorov list i temeljac. Pirajte na laganoj srednjoj vatri 15 – 20 minuta dok leća ne omekša.

Dodajte sveže iscijeden limunov sok neposredno prije posluživanja te poslužite vruće s peršinom i hrskavim kruhom.

Juha tri sestre

Znaš li...?

... „tri sestre“, kukuruz, grah i tikvice, bile su tri glavna usjeva koja su kultivirala i konzumirala američka indijanska plemena.

8 porcija

24 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije	
Energija:	257 kcal
Masti:	4,2 g
od toga zasićene:	0,4 g
Ugljikohidrati:	49 g
od toga šećeri:	9,9 g
Bjelančevine:	9,9 g
Prehrambena vlakna:	11 g

Sastojci:

- 1 luk srednje veličine
- 4 mrkve
- 4 češnja češnjaka
- 4 stabljike celera
- 1 muškatna bundeva
- 2 žlice repičinog ulja
- 2 l povrtog temeljca
- 260 g (600 g) graha
- 1 konzerva kukuruznog zrna (285 g)
- 2 žličice sušenog timijana (ili 4 žličice svježeg)
- 1 žlica papra

Priprema

Narežite luk na kockice, nasjeckajte češnjak i povrće, narežite bundevu na kockice. Zagrijte ulje u velikoj tavi. Dodajte luk i pirjajte na umjerenoj vatri, često miješajte dok ne porumeni, oko 2 minute.

Dodajte mrkvu, češnjak i celer i pržite još 8 minuta ili dok ne omekša. Dodajte povrtni temeljac i pustite da zavrije.

Isključite vatru i dodajte bundevu. Pirjajte poklopljeno 8 minuta uz povremeno miješanje. Dodajte grah, kukuruz, timijan i papar. Miješajte i pirjajte još nekoliko minuta dok bundeva ne postane mekana kad probate vilicom.

Poslužite s kruhom od cjelovitog zrna.

Juha od bijelog graha i rajčice

U Portugalu svaki obrok počinje juhom!

35 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 175 kcal
Masti: 3,8 g
od toga zasićene: 0,6 g
Ugljikohidrati: 29 g
od toga šećeri: 3,5 g
Bjelančevine: 8 g
Prehrambena vlakna: 6,4 g

Sastojci:

- 1 rotkrica
- 1 mali luk
- 2 češnja češnjaka
- 5 rajčica
- 2 krumpira (srednje veličine)
- 220 g (500 g) bijelog graha
- 5 žlica maslinovog ulja
- sol
- papar

Za posluživanje:

- Svježi peršin

Priprema

Rotkvicu, luk, češnjak i rajčicu narežite na kockice. Ogulite krumpir i narežite na četiri dijela. Stavite sa strane 1 šalicu kuhanog graha. Zagrijte 2 žlice maslinovog ulja u tavi i dodajte sve povrće, uključujući preostali grah, s dovoljno vode da ih prekrije.

Prokuhajte i pustite da se kuha (oko 20 minuta). Dobro promiješajte u blenderu dok ne dobijete kremu homogene teksture.

Stavite u zdjele i lagano pospite preostalim maslinovim uljem te pomiješajte. Poslužite s preostalim grahom i sjeckanim peršinom.

Glavna jela

Almôndegas de feijão com arroz

(kuglice od graha)

Volim pomoći u valjanju ovih ukusnih kuglica od graha!

60 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije

Energija: 261 kcal

Masti: 6,6 g

od toga zasićene: 1,6 g

Ugljikohidrati: 36 g

od toga šećeri: 0,9 g

Bjelančevine: 14 g

Prehrambena vlakna: 5,4 g

Prehrana

zdravstvo

zdravlje

zdravstveno

Pečeni grah s jajetom

Znaš li...

... da je ovo jelo, koje se danas smatra tipičnim britanskim doručkom, izvorno nadahnuto jelima iz južne Francuske i Amerike?

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 584 kcal
Masti: 18 g
od toga zasićene: 2,5 g
Ugljikohidrati: 83 g
od toga šećeri: 27 g
Bjelančevine: 22,5 g
Prehrambena vlakna: 22,5 g

Sastojci:

- 100 ml javorovog sirupa
- sol
- papar
- ¼ žličice mljevene dimljene paprike
- 2 lovorova lista
- 110 g (250 g) bijelog graha
- 400 g konzervirane rajčice, nasjeckane
- ½ žličica sušenog origana
- 2 luka
- 4 žlice neutralnog ulja
- 3 rajčice
- 3 jaja

Za posluživanje:

- Kruh
- Rajčice
- Svježe bilje

Priprema

U loncu zakuhajte javorov sirup. Dodajte sol, papar, papriku, lovorovo lišće, grah, origano i rajčicu. Pustite da se kuha 10 minuta.

Irezite luk na kriške. U tavi zagrijte 2 žlice ulja i pržite luk 5 minuta na srednje jakoj vatri. Izrezite rajčice na pola. Premjestite luk u zdjelu i pržite rajčicu u tavi 2 minute.

U drugoj tavi zagrijte preostalo ulje i pržite jaja. Uklonite lovorovo lišće iz graha.

Poslužite pečeni grah s jajima, rajčicama, svježim biljem i prženim kruhom.

Okruglice od slanutka i češnjaka

Znaš li...

...da se slanutak u antičkom Rimu posluživalo publici na borbama gladijatora umjesto kokica?

35 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 420 kcal
Masti: 19 g
od toga zasićene: 2,25 g
Ugljikohidrati: 48 g
od toga šećeri: 10 g
Bjelančevine: 17 g
Prehrambena vlakna: 9,7 g

Priprema

Zagrijte pećnicu na 190 °C

Ogulite i narežite luk, nasjeckajte češnjak i ugrubo nasjeckajte peršin.

U tavi na srednje jakoj vatri dodajte ulje za kuhanje i luk. Kuhajte dok luk ne postane proziran, povremeno miješajte.

Dodajte češnjak i miješajte dok ne zamiriši. Prebacite u miješalicu ili kuhinjski robot.

U kuhinjski robot dodajte slanutak, krušne mrvice, peršin, origano, sol, papar i jaje. Pulsirajte dok se ne oblikuje tijesto. Rukama oblikujte kuglice od slanutka od 2 cm. Posložite u retke u posudu za pečenje obloženu papirom za pečenje.

Pecite 20 minuta ili dok ne porumeni te preokrenite okruglice na pola puta.

Za umak pecite sezam u tavi bez masti. Iscjedite limun i pomiješajte s ostalim sastojcima. Poslužite sa svježom salatom.

Sastojci:

Okruglice::

- 1 mali luk
- 4 češnja češnjaka
- 2 žličice svežeg peršina
- 3 žlice neutralnog ulja
- 200 g (460 g) slanutka
- 60 g krušnih mrvica od cijelovitog zrna
- 1 žličica sušenog origana
- ½ žličice soli
- ½ žličice papra
- 1 jaje

Umak:

- 1 žličica sezama
- ½ limuna
- 200 g jogurta
- 1 žlica tahini kreme

Za posluživanje:

- neka svježa salata, npr. ribana mrkva, zelena salata itd.

Chili sin carne

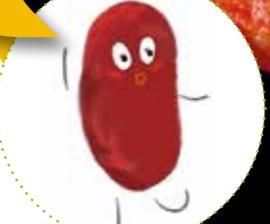
Leća daje lijepu teksturu koja podsjeća na onu od mljevenog mesa.

8 porcija

70 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije

Energija: 469 kcal

Masti: 10 g

od toga zasićene: 1,8 g

Ugljikohidrati: 75 g

od toga šećeri: 12 g

Bjelančevine: 24 g

Prehrambena vlakna: 20 g

Priprema

Sitno nasjeckajte luk i češnjak. Ogulite mrkvu, očistite celer i sitno nasjeckajte na kockice (1/2 cm).

U veliki lonac stavite ulje, zagrijte i pržite luk i češnjak 3 minute. Dodajte pola mrkve i pola celera te dinstajte 2 minute. Dodajte leću, pastu od rajčice, kumin, papriku i lovorov list te dinstajte 2 min.

Dodajte konzerviranu rajčicu i temeljac, zatvorite poklopac i dinstajte 20 minuta. Zatim dodajte preostalu mrkvu i celer te dinstajte još 20 – 25 min uz povremeno miješanje. Ako pred kraj gulaš postane pregust, dodajte malo temeljca. Dodajte crveni grah i kuhajte 2 minute.

Nasjeckajte čokoladu i pustite da se otopi u čiliju. Začinite solju, paprom i octom. Poslužite s rižom, pola limuna i svježim korijanderom na vrhu.

Sastojci:

- 2 luka
- 3 češnja češnjaka
- 250 g mrkve
- 250 g celera
- 4 žlice maslinovog ulja
- 500 g castelluccio leće (ili neke druge)
- 1 žlica paste od rajčice
- 1 žlica kumina, mljevenog
- 1 žlica mljevene slatke paprike
- 2 lovorova lista
- 2 limenke rajčice, nasjeckane (400 g)
- 1,5 l povrtnog temeljca
- 110 g (250 g) graha
- 25 g tamne čokolade, 70 %
- sol
- papar
- 2 žlice tamnog vinskog octa

Za posluživanje::

- riža
- jogurt
- feta sir
- svježi korijander
- 4 limete

Bakalar sa šarenim grahom

Da biste prenijeli svu tekućinu s papira za pečenje na tanjur, vilicom lagano ubodite dno — tekućina će samo proći kroz nju.

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 538 kcal
Masti: 22 g
od toga zasićene: 13 g
Ugljikohidrati: 49 g
od toga šećeri: 6,7 g
Bjelančevine: 37 g
Dijetalna vlakna: 13 g

Sastojci:

- 300 g mrkve
- 2 češnja češnjaka
- 1 limun
- 130 g (300 g) smeđeg graha
- 130 g (300 g) crvenog graha
- 4 riblja fileta bakalara (120 g)
- 100 g svježeg maslaca sa začinskim biljem
- 8 grančica ružmarina
- sol
- papar
- papir za pečenje

Za posluživanje:
● kruh

Priprema

Zagrijte pećnicu na 180 °C. Ogulite i nasjeckajte mrkvu te kuhatje dok ne omekša. Zdrobite češnjak, narežite limun.

U zdjeli pomiješajte grah i mrkvu te dodajte češnjak. Pripremite 4 velika komada papira za pečenje (30 x 30 cm) i stavite filete bakalara u sredinu svakog komada. Dodajte sol i papar te žlicom stavite smjesu graha i mrkve na vrh. Dodajte 25 g maslaca sa začinskim biljem, 1 krišku limuna i 2 grančice ružmarina na svaki dio.

Preklopite svežanj i zavežite ih kuhinjskim konopom. Stavite svežje u pećnicu i ostavite da se peku oko 20 minuta.

Poslužite uz malo kruha.

En papilotte, što je još jedno ime za ovo jelo, znači „u pergamentu“. Papir zadržava vlagu kako bi se hrana lagano parila.

Fasolka po bretońsku

(Pečeni grah)

Znaš li...

... da se ovo jelo služilo poljskim vojnicima tijekom Drugog svjetskog rata, koji su potom recept donijeli u svoju domovinu?

5 porcija

100 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije	
Energija:	423 kcal
Masti:	7,7 g
od toga zasićene:	1 g
Ugljikohidrati:	70 g
od toga šećeri:	13 g
Bjelančevine:	23 g
Prehrambena vlakna:	17 g

Priprema

Luk narežite na kockice, češnjak ogulite i narežite na kvadratiće. Zagrijte maslinovo ulje u tavi, dodajte luk i pržite 5 minuta. Dodajte češnjak, 1 lovoroš list i piment te pržite oko 2 minute dok češnjak ne poprimi boju. Dodajte grah, 1 šalicu vode, sol i papar i origano. Sve pomiješajte i kuhatjte oko 1 sat s poklopcem.

Zatim dodajte pasiranu rajčicu, pastu od rajčice, mažuran, 1 lovoroš list i sjemenke kima, kuhatjte 40 minuta s poklopcem. Ako je jelo pregusto, dodajte malo vode.

Poslužite uz kruh.

Sastojci:

- 1 veliki luk
- 4 češnja češnjaka
- maslinovo ulje
- 2 lovoroša lista
- 4 pimenta
- 400 g suhog bijelog graha
- sol
- papar
- ½ žličice sušenog origana
- 600 g pasirane rajčice
- 180 g tjesteta od rajčice
- 2 žlice mažurana
- 1 žličica sjemenki kima

Za posluživanje:

- kruh

Harira

(Marokanski gulaš)

Dodaj svoje omiljeno povrće kako bi ovaj marokanski gulaš bio još šareniji!

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 428 kcal
Masti: 7 g
od toga zasićene: 0,7 g
Ugljikohidrati: 80 g
od toga šećeri: 11 g
Bjelančevine: 12 g
Prehrambena vlakna: 10 g

Sastojci:

- 1 luk srednje veličine
- 2 češnja češnjaka
- 1 veliki batat
- 2 žličice repičinog ulja
- 2 žličice cimeta, mljevenog
- 2 žličice kumina, mljevenog
- 2 žličice korijandera, mljevenog
- 225 g graška, smrznutog
- 1 limenka rajčice, zdrobljene
- 750 ml povrtnog temeljca
- 100 g (250 g) slanutka
- sol
- papar

Za posluživanje:

- 240 g riže

Priprema

Narežite luk na kockice, nasjeckajte češnjak, ogulite i nasjeckajte batat (komadići od 1,5 cm).

U loncu zagrijte ulje na umjerenoj vatri i kuhatje luk 3 minute ili dok ne omeša. Dodajte cimet, kumin, korijander i češnjak te promiješajte, kuhatje na laganoj vatri još oko 2 minute.

Dodajte batat, smrznuti grašak i rajčicu te promiješajte kako bi povrće poprimilo začine i ulje.

Dodajte povrtni temeljac.

Pustite da zavrije, smanjite vatru i pirjajte dok batat ne omeša (oko 25 minuta).

Umiješajte slanutak i pirjajte još 5 minuta ili dok batat ne postane mekan kad probate vilicom. Posolite i popaprite po želji.

Poslužite s rižom.

Hrstková polievka

(Juha s grahom, lećom i povrćem)

Znaš li...

...da ispijanje najmanje 2 čaše vode pomaže tvom želucu da probavi jela od mahunarki?

90 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije	
Energija:	619 kcal
Masti:	16 g
od toga zasićene:	1,3 g
Ugljikohidrati:	96 g
od toga šećeri:	7,6 g
Bjelančevine:	26 g
Prehrambena vlakna:	26 g

Sastojci:

- 100 g suhe smeđe leće
- 120 g suhog lima graha (ili nekog drugog)
- 110 g suhog žutog graška (ili nekog drugog)
- 110 g zrna oljuštenog ječma
- 2 mrkve
- 1 peršin
- 1 celer
- 1 češanj češnjaka
- 1 luk
- 2 žlice neutralnog ulja
- ½ žlice brašna
- ½ žličice crvene paprike, mljevene
- sol
- papar

Za posluživanje:
• kruh

Priprema

Stavite sve mahunarke u posudu i namačite preko noći.

Sljedeći dan ih ponovno operite, operite zrna ječma i kuhati zajedno u velikoj količini nove vode najmanje 40 minuta ili dok ne omekšaju. Povremeno promiješajte i dodajte vode ako postane pregusto.

U međuvremenu ogulite mrkvu, peršin i celer te ih dodajte u lonac kad mahunarke omekšaju. Zdrobiti češnjak i dodajte u lonac uz мало crnog papra. Sve zajedno prokuhajte dok se svi sastojci ne skuhaju.

Luk narežite na sitne komade. Stavite malo ulja u lonac srednje veličine, dodajte luk i pržite ga neko vrijeme. Dodajte brašno i nastavite pržiti zapršku dok ne dobije zlatnu boju. Na kraju dodajte mljevenu crvenu papriku. Dodajte zapršku u juhu neposredno prije završetka vrenja, promiješajte i pustite da se neko vrijeme kuha. Po potrebi ponovno dodajte vode. Začinite solju i paprom.

Poslužite uz kruh.

Pita od povrća s lećom

Za preostale bjelanjke upitaj roditelje kako napraviti kolač od bjelanjaka i dobit ćeš divnu, slatku poslasticu kao desert.

6 porcija

120 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 434 kcal
Masti: 7,4 g
od toga zasićene: 0,9 g
Ugljikohidrati: 59 g
od toga šećeri: 5,4 g
Bjelančevine: 18 g
Prehrambena vlakna: 12 g

Sastojci:

- 500 g miješanog korjenastog povrća, npr. mrkva, celer, korijen peršina
- 2 luka
- 1 češanj češnjaka
- 3 žlice neutralnog ulja
- 125 ml crvenog soka od grožđa
- 4 žlice paste rajčice
- 150 g suhe castelluccio leće (ili neke druge)
- 1 limenka rajčica, sjeckanih (cca 400 g)
- 500 ml povrtnog temeljca
- 12 grančica timijana
- 300 g krumpira
- 500 g batata
- sol
- 4 jaja
- papar
- 50 g cheddar sira
- 2 žumanjka

Priprema

Pećnicu zagrijte na 220 °C, ogulite povrće i luk, isjeckajte na male komadiće. Češnjak sitno narežite na kockice. U velikom loncu zagrijte ulje i pirajte luk na srednje jako vatru dok ne postane proziran. Dodajte povrće i miješajte 5 minuta. Dodajte sok od grožđa i pastu od rajčice. Stavite na jaku vatru i pustite da se smanji. Dodajte leću, konzerviranu rajčicu i temeljac, pustite da zavrije i ostavite da se kuha 45 minuta na srednje jako vatru. Nakon 20 minuta dodajte listove timijana.

U međuvremenu ogulite i narežite krumpir i batat na sitne komadiće. Stavite krumpir da ključa u slanoj vodi, nakon 5 minuta dodajte batat i kuhati još 15 minuta.

Jaja tvrdo kuhati 10 minuta, držite pod hladnom tekućom vodom, ogulite i prerežite na pola.

Povrće leće umjereno posolite i popaprite te stavite u veliku vatrostalnu tavu. Odozgo ravnomjerno rasporedite polovice jaja. Ocijedite krumpir, dodajte cheddar i sol te zgnječilić za krumpir ili vilicom. Dodajte žumanjke jedan po jedan i dobro promiješajte. Na povrće žlicom rasporedite pire krumpir. Pecite u pećnici 25 – 30 minuta.

Mamaliga

Mamaliga (palenta) znači „zlatni kruh“ na rumunjskom jeziku. Kao važan dio rumunjske prehrane služi se na razne načine, primjerice s džemom ujutro, kao sendvič za ručak ili kao prilog za večeru.

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 532 kcal
Masti: 19 g
od toga zasićene: 6,5 g
Ugljikohidrati: 73 g
od toga šećeri: 2,7 g
Bjelančevine: 20 g
Prehrambena vlakna: 16 g

Sastojci:

- 2 luka kozjaka
- 1 limun
- 2 žlice maslinovog ulja
- 1 žličica mljevenog kumina
- 250 g (600 g) crnog graha
- 100 ml povrtnog temeljca
- sol
- 150 g srednje mljevenog kukuruznog brašna
- 375 ml mlijeka
- 375 ml vode
- 3 žlice maslaca ili margarina

Za posluživanje (prijedlozi):

- sir cheddar
- kiselo vrhnje
- salsa
- kriške avokada

Priprema

Ogulite luk kozjak i narežite na kockice. Iscijedite limun. Zagrijte ulje u tavi srednje veličine na umjerenoj vatri; dodajte luk kozjak i kuhatje dok ne porumeni, oko 7 minuta.

Umješajte kumin i pustite da se kuha dodatnih 1 – 2 minute dok začini ne postanu mirisni. Smanjite vatru; dodajte crni grah i temeljac te kuhatje uz povremeno miješanje dok se smjesa lagano ne zgusne. Umješajte sok od limuna i posolite po ukusu.

Za palentu umutite kukuruzno brašno zajedno s 250 ml mlijeka u posudi srednje veličine i ostavite sa strane. Preostalo mlijeko i vodu prokuhajte u loncu srednje veličine. Smanjite toplinu na najnižu, dodajte smjesu palente i kuhatje uz neprestano miješanje dok se smjesa ne zgusne i počne lagano povlačiti sa strana lonca, 7 – 10 minuta. Isključite vatru; umješajte maslac i sol po ukusu.

Ulije u zdjelice i žlicom stavite grah preko mama-lige, ukrasite cheddar sirom, vrhnjem, salsaom i kriškama avokada.

Minestrone

Ova talijanska juha može biti predjelo ili glavno jelo

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 499 kcal
Masti: 10 g
od toga zasićene: 3,7 g
Ugljikohidrati: 79 g
od toga šećeri: 12 g
Bjelančevine: 25 g
Prehrambena vlakna: 23 g

Priprema

Izrežite luk, češnjak, mrkvu, celer, tikvice i poriluk. Krumpir nasjeckajte na neravne komade.

Lonac stavite na umjerenu vatu i dodajte 2 žlice maslinovog ulja. Dodajte luk, češnjak, mrkvu, celer, tikvice i poriluk. Prijajte 10 minuta miješajući drvenom žlicom, dok povrće ne omekša.

Dodajte sok i ocat te pustite da pola tekućine ispari. Dodajte krumpir, lovoro list, povrtni temeljac i nasjeckanu rajčicu. Pomiješajte, pokrijte tavu i kuhatite oko 30 minuta, dok povrće ne omekša.

U međuvremenu sitno nasjeckajte peršin i odvojite lišće od grančice timijana.

Nakon 30 minuta dodajte tjesteninu u lonac i kuhatje 10 minuta uz miješanje drvenom žlicom svako toliko.

Kad je spremno, maknite lonac s vatre i dodajte kuhanu grah, peršin, listove timijana, sol i papar.

Poslužite s ribanim parmezanom.

Sastojci:

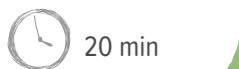
- 1 luk
 - 1 češnjak češnjaka
 - 2 mrkve
 - 2 stabljike celera
 - 1 tikvica
 - 1 poriluk
 - 1 krumpir
 - 2 žlice maslinovog ulja
 - 50 ml soka od grožđa
 - 50 ml octa
 - 1 lovoro list
 - 1 povrtog temeljca
 - 800 g rajčice u konzervi, nasjeckane
 - 1/4 svežnja peršina
 - svježi timijan
 - 100 g tjestenine (školjke)
 - 400 g (900 g) bijelog graha
 - sol
 - papar
- Za posluživanje:
- 100 g sira parmezana

Omlet sa zelenim graškom

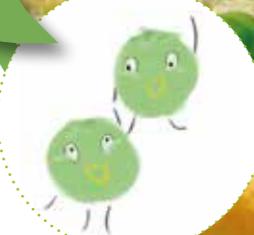
Ovaj recept za omlet jednostavan je i šaren primjer dodavanja mahunarki u tvoju dnevnu prehranu.

2 porcije

20 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 219 kcal
Masti: 15 g
od toga zasićene: 6,9 g
Ugljikohidrati: 5,1 g
od toga šećeri: 2,1 g
Bjelančevine: 14 g
Prehrambena vlakna: 1,7 g

Sastojci:

- 60 g graška, smrznutog
- 4 svježa jaja
- sol
- papar
- 2 žličice maslaca

Priprema

Neka se grašak odmrzne. Odvojite jaja i tucite bjelanjak dok ne postane čvrst. U drugoj posudi umutite žumanjak sa solju i paprom. Pažljivo savijte bjelanjak.

Zagrijte pola maslaca u tavi. Stavite pola jaja u tavi i pustite da se skruti na laganoj vatri. Odozgo rasporedite polovicu graška. Nakon 3 minute stavite poklopac i kuhatje još 10 – 12 minuta.

Ponovite postupak za preostali maslac, jaje i grašak.

Ospriada s povrćem

Ovaj bismo recept mogli nazvati velikom zabavom mahunarki!

U Grčkoj volimo sve vrste mahunarki!

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijska vrijednost: 648 kcal
Masti: 24 g
od toga zasićene: 4,4 g
Ugljikohidrati: 83 g
od toga šećeri: 12 g
Bjelančevine: 27 g
Prehrambena vlakna: 19 g

Mahunarke i pir namočite preko noći.

Sljedeći dan ocijedite i stavite u lonac zajedno s 2 l vode. Dodajte kocku bujona i lovorov list te pustite da ključa na jakoj vatri 40 – 45 minuta uz povremeno miješanje.

U međuvremenu ogulite i usitnite češnjak i luk, narežite povrće. Zagrijte malo ulja u tavi te pržite luk i češnjak neko vrijeme, a zatim dodajte povrće. Smanjite vatru i dodajte konzerviranu rajčicu i pastu od rajčice. Pustite da kuha još 30 minuta. Nakon 20 minuta dodajte preostalo maslinovo ulje, sol, papar i ostatak začina. Kuhajte bez poklopca kako bi se juha zgusnula.

Kad mahunarke prokuhaju, ocijedite ih i dodajte umaku s povrćem. Ponovno pustite da vrije 15 – 20 minuta dok ne postignete homogeniziranu smjesu.

Poslužite s malo limunovog soka i začinite kardamomom po ukusu.

Priprema

Sastojci:

- 60 g suhog bijelog graha
- 60 g suhog catarina graha (ili nekog drugog)
- 60 g suhog crvenog graha
- 60 g suhog crnoookog graha
- 60 g suhog slanutka
- 55 g suhe smeđe leće
- 55 g suhe zelene leće
- 55 g suhe crvene leće
- 45 g suhog pira
- 2 lovorova lista
- 1 suha kocka bujon temeljca
- 1,5 češnja češnjaka
- 1,5 crveni luk
- 1 stabljika celera
- 1,5 mrkve
- 1 mala tikvica
- 100 g ekstra djevičanskog maslinovog ulja
- 390 g konzervirane rajčice, nasjeckane
- 36 g paste od rajčice
- 2 žličice soli
- 1 žličica šećera
- 2 žlice persina, svježeg
- ½ žličice timijana
- ½ žličice crnog papra

Juha od graška

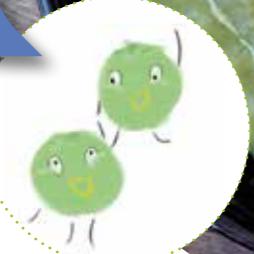
Juha od graška popularna je u svim skandinavskim zemljama. U Finskoj se ova juha tradicionalno poslužuje četvrtkom, a slijede palačinke sa šlagom i pekmezom od jagoda za desert!

6 porcija

120 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 137 kcal
Masti: 7,4 g
od toga zasićene: 0,9 g
Ugljikohidrati: 13 g
od toga šećeri: 5,4 g
Bjelančevine: 4,9 g
Prehrambena vlakna: 2,7 g

Sastojci:

- 500 g suhog cijelovitog zelenog graška
- 1 luk
- 3 žlice maslinovog ulja
- 2,5 l vode
- 2 žličice fine morske soli
- 2 žličice sušenog mažurana
- sol
- papar

Posluživanje:

- senf
- raženi kruh ili hrskavi kruh

Priprema

Namočite grašak preko noći. Sutradan stavite u sito i dobro isperite.

Ogulite i narežite luk na kockice. U velikom loncu zagrijte maslinovo ulje na srednje jakoj vatri. Dodajte luk i kuhatje dok ne omeša. Dodajte vodu, sol, mažuran i grašak. Prokuhajte i pustite da krčka najmanje dva sata. Po potrebi dodajte još tekućine. Ako juha izgleda prerijetka, kuhatje je neko vrijeme bez poklopa. Začiniti solju i paprom po ukusu.

Po želji poslužite sa senfom i kruhom.

Piroge s lećom

Piroge se jedu u svakom kućanstvu u Poljskoj. Njihova je priprema zahtjevna, ali bake i majke to rade za svoje obitelji. Na Božić se tradicionalno poslužuju s kupusom i punjene gljivama.

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 804 kcal
Masti: 41 g
od toga zasićene: 8,3 g
Ugljikohidrati: 94 g
od toga šećeri: 6,1 g
Bjelančevine: 23 g
Prehrambena vlakna: 17 g

Sastojci:

Nadjev leće:

- 250 g suhe castelluccio leće (ili 600 g kuhane)
- 2 velika luka
- 8 – 10 žlica neutralnog ulja
- sol
- papar

Tijesto:

- 500 g pšeničnog brašna T 500+
- 1/2 žlice soli
- 60 ml neutralnog ulja
- cca 200 ml tople vode

Za posluživanje:

- 300 g kiselog vrhnja

Priprema

Leću operite i namočite preko noći. Sljedećeg dana kuhajte 45 – 60 minuta. Stavite u sito i isperite vodom.

Nasjeckajte luk, zagrijte ulje u tavi i pržite luk. Ostavite da se ohladi. Ostavite pola luka sa strane. Vilicom dobro pomiješajte leću s ostatkom luka i ponovo pržite da voda ispari. Dodajte sol i papar te stavite u hladnjak dok se ne ohladi i ne stvrđne.

U međuvremenu pomiješajte brašno sa solju i uljem i dok miješate dodajte vodu u dijelovima sve dok se tijesto ne može lako odvojiti rukom. Ostavite da miruje 10 – 15 min.

Ponovno umijesite tijesto na blago pobrašnjenoj površini dok ne postane čvrsto i glatko. Razvaljajte na 4 mm debljine, izrežite čašom u krugove od 7 cm. U središte svakog kruga tijesta stavite žlicu punu nadjeva. Navlažite rubove vodom, preklopite i pritisnite vilicom da biste zatvorili.

Prokuhajte veliki lonac lagano posljene vode. Dodajte piroge i kuhajte 3 do 5 minuta ili dok piroge ne isplivaju na vrh. Uklonite žlicom s rupicama.

Poslužite s kiselim vrhnjem i prženim lukom.

Crvena leća s kokosom na indijski način

Ovo je jelo iz Indije i uključuje brojne posebne indijske začine.

4 porcije

50 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 512 kcal
Masti: 29 g
od toga zasićene: 19 g
Ugljikohidrati: 52 g
od toga šećeri: 9,6 g
Bjelančevine: 16 g
Prehrambena vlakna: 11 g

Priprema

Ogulite i sitno nasjeckajte luk i češnjak.

Zagrijte ulje u loncu, dodajte sjemenke gorušice, pokrijte poklopcem i pričekajte da sjemenke eksplodiraju i iskoče. Zatim dodajte luk i češnjak te pustite da se prži na laganoj vatri uz neprestano miješanje.

Dodajte dvije vrste rajčice i kokosovo mlijeko te dinstajte nekoliko minuta. Malo po malo možete dodavati začine.

Dodajte leću i pirjajte je 25 – 30 min s poklopcem, miješajući svako malo dok ne omeša. Provjerite nakon 15 minuta; ako je previše vode isparilo, dodajte malo juhe. Na kraju bi to trebala biti kremasta masa.

Sastojci:

- 1 luk
- 1 češnjan češnjaka
- 3 žlice maslinovog ulja
- 1 žličica sjemenki gorušice
- 2 limenke rajčice, nasjeckane na kockice (425 ml)
- 200 ml pasirane rajčice
- 1 limenka kokosovog mlijeka
- 2 žličice čilija u prahu
- 1 žličica kajenskog papra
- 2 – 3 žličice kumina, mljevenog
- 1 žličica korijandera, mljevenog
- 2 žličice začina garam masala, mljevenog
- 175 g crvene leće
- 150 ml povrtnog temeljca
- sol
- bijeli papar

Schnüscht-Gratin

Schnüscht je sjevernonjemački izraz i znači „ravno kroz vrt“. Za ovo proljetno jelo možete koristiti bilo koje povrće koje je sezonski dostupno.

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 614 kcal
Masti: 29 g
od toga zasićene: 16 g
Ugljikohidrati: 73 g
od toga šećeri: 16 g
Bjelančevine: 22 g
Prehrambena vlakna: 18 g

Priprema

Pomiješajte maslac i brašno, dobro umijesite i zamrznite u malim komadima. Operite krumpir i pustite da zavrije u slanoj vodi. Ocijedite i ostavite da se ohladi.

U međuvremenu ogulite mrkvu, napolu uzdužno i podijelite na tri dijela. Kuhajte bob u kipućoj slanoj vodi 8 – 10 minuta. Ocijedite i uklonite koru stišćući grah između prstiju. Izvadite grăšak iz mahuna. Zeleni grah očistite i prerežite na pola. Ogulite i nasjeckajte korabu. Luk kozjak sitno nasjeckajte na kockice. Ogulite krumpir i narežite na kriške.

U velikom loncu zakuhajte mlijeko i vrhnje. Začinite solju, paprom i muškatnim oraščićem. Malo po malo dodajte zamrznuti maslac od brašna. Ponovno zakuhajte i pustite da se kuha 5 minuta bez poklopca uz povremeno miješanje.

Uklonite listove peršina sa stabljika, odložite dio sa strane, a ostatak sitno nasjeckajte. Za povrće otopite 30 g maslaca u loncu i pržite luk kozjak dok ne postane proziran, deglazirajte juhom. Dodajte mrkvu i zeleni grah te kuhajte 8 minuta s poklopcom. Dodajte korabu i grăšak te kuhajte još 5 minuta. Zatim dodajte bob i kriške krumpira te kuhajte još 2 minute. Sve dodajte u mlijeko, zajedno s peršinom. Po potrebi dodajte još soli, papra i muškatnog oraščića po ukusu.

Sastojci:

Mlijeko od peršina:

- 25 g maslaca
- 25 g brašna
- 700 ml mlijeka
- 150 ml vrhnja
- sol
- papar
- muškatni oraščić
- 1 svežan peršina (cca 70 g)

Povrće:

- 600 g krumpira
- sol
- 250 g mrkve
- 250 g smrznutog boba
- 250 g svježeg grăšaka
- 250 g
- 1 koraba (cca 300 g)
- 2 luka
- 30 g maslaca
- 200 ml povrtnog temeljca

Tagliatelle s lećom

Ovaj je recept nadahnut talijanskim špagetima bolonjez, s lećom kao zamjenom za meso.

2 porcije

45 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 518 kcal
Masti: 15 g
od toga zasićene: 2,1 g
Ugljikohidrati: 81 g
od toga šećeri: 16 g
Bjelančevine: 15 g
Prehrambena vlakna: 8,6 g

Sastojci:

- 50 g castelluccio leće (ili neke druge)
- 1 mrkva (srednje veličine)
- 1 luk
- 2 češnja češnjaka
- 5 rajčica
- Maslinovo ulje
- 60 ml vinskog octa
- sol
- papar
- origano
- 100 ml bijelog vina (može se zamijeniti octom ili sokom od grožđa)
- 200 g tagliatella (suhih ili svježih)

Priprema

Stavite leću u lonac i prelijte s 200 ml vode. Zagrijte do varenja i kuhatje oko 20 – 30 minuta. Dodajte malo soli i papra.

U međuvremenu mrkvu, luk, češnjak i rajčicu narežite na sitne kockice.

Zagrijte malo maslinovog ulja u tavi. Kad postane vruće, dodajte luk i mrkvu te pustite da malo porumeni, a zatim dodajte rajčicu i češnjak. Kuhajte oko 1 minute, a zatim dodajte vinski oct. Dodajte malo soli, papra i origana, dodajte vino i pustite da se kuha.

Ako je tjestenina suha: zagrijte malo vode u loncu, dodajte tjesteninu kad zavrije. Skuhajte je na način naveden na pakiranju.

Kad leća postane mekana, dodajte sadržaj lonca u umak od rajčice u tavi.

Ako je tjestenina svježa, kuhatje je oko 2 – 3 minute.

Dodajte kuhanu tjesteninu u tavu, miješajte je oko 1 minute, a zatim je poslužite.

Colcannon s bijelim grahom

(pire krumpir s bijelim grahom i ostalim povrćem)

U prošlosti su se u ovo irsko jelo stavljali predmeti za predviđanje budućnosti: za one koji bi pronašli prsten govorilo se da će se vjenčati iduće godine, a gumb je značio da će ostati samci.

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijski iznos: 530 kcal
Masti: 6,3 g
od toga zasićene: 0,9 g
Ugljikohidrati: 48 g
od toga šećeri: 8,4 g
Bjelančevine: 14 g
Prehrambena vlakna: 9,2 g

Sastojci:

- 3 krumpira srednje veličine
- 1 kg svježeg kelja
- 1 svežan vlasca
- 1 glavica cvjetače srednje veličine (cca 500 g)
- 200 g (460 g) bijelog graha
- 6 žlica maslaca
- 4 češnja češnjaka
- 150 ml tučenog vrhnja
- 150 ml punomasnog mlijeka
- sol
- papar
- maslinovo ulje
- ocat

Priprema

U malom loncu prekrijte krumpir slanom vodom. Pustite da zavrije, smanjite vatu i kuhati bez poklopca 30 minuta. Uklonite stabljiku kelja, operite ga i nasjeckajte. Ocijedite i pustite da se krumpir ohladi prije guljenja. Nasjeckajte vlasac. Grubo nasjeckajte cvjetove cvjetače na komadiće. Parite dok ne omekša, oko 15 minuta.

Dodajte grah u mali lonac s 2 žlice maslaca. Zagrijte na srednje jakoj vatri, a zatim prebacite u kuhinjski robot. Dodajte cvjetuću i miješajte dok ne postane glatko, dodajući malo mlijeka ako je potrebno za teksturu. Stavite na stranu.

Ogulite i narežite češnjak na kockice. Otopite 3 žlice maslaca u velikom loncu za pirjanje na srednje jakoj vatri. Dodajte češnjak i miješajte 2 minute. Dodajte nasjeckani kelj i kuhati, često miješajući, dok ne uvene i postane svijetlozelen. Umiješajte mlijeko i vrhnje te sve prokuhajte.

Narežite oguljeni krumpir i dodajte smjesi kelja pritom grubo gnječeći. Većinu vlasca dodajte u smjesu bijelog graha i nastavite miješati dok se sve ravnomjerno ne sjedini, dodajte kapljicu maslinovog ulja ako želite. Začinite solju, paprom i octom te pospitate preostalim vlascem. Poslužite toplo uz komadić maslaca u sredini.

Prilozi

Pire od boba

Ovo jelo dolazi s Egejskih otoka i tradicionalno se služi sa svježom hobotnicom iz Sredozemnog mora, a za odrasle uz alkoholno grčko piće koje se zove tsipouro.

30 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 167 kcal
Masti: 7,7 g
od toga zasićene: 0,7 g
Ugljikohidrati: 20 g
od toga šećeri: 5,9 g
Bjelančevine: 6,1 g
Prehrambena vlakna: 5,9 g

Sastojci:

- 500 g smrznutog boba
- 3 velike mrkve
- 1 česanj češnjaka
- 1 veliki luk
- 1 lovorov list
- 1 limun
- 4 žlice maslinovog ulja
- sol
- papar

- Za posluživanje:
- 1 luk
 - 2 rajčice

Priprema

Kratko blanširajte bob u slanoj kipućoj vodi. Procijedite u situ i ogulite koru stiskanjem graha između prstiju.

Luk, češnjak i mrkvu sitno nasjeckajte. Zagrijte 2 žlice maslinovog ulja u loncu s lukom. Nakon 2-3 min dodajte mrkvu i češnjak te nastavite miješati.

Dodajte bob i 1 šalicu vode. Stavite poklopac na lonac i ostavite da ključa 10 minuta ili dok voda ne ispari. Maknite sa štednjaka, pustite da se malo ohladi i stavite u miješalicu. Miješajte dok ne postane pire. Dodajte sol, papar i maslinovo ulje po ukusu. Iscijedite limun i dodajte po ukusu.

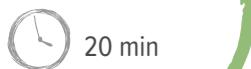
Poslužite s karameliziranim lukom i rajčicom.

Mahutella

Ovo je održiva, zdravija i jeftinija alternativa prerađenim industrijskim namazima od čokolade.

10 porcija

20 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijska vrijednost: 156 kcal
Masti: 7,3 g
od toga zasićene: 5,5 g
Ugljikohidrati: 17,7 g
od toga šećeri: 9,5 g
Bjelančevine: 9,8 g
Prehrambena vlakna: 2,1 g

Sastojci:

- 250 g dobro kuhanog oljuštenog boba ili crvene leće
- 80 g smeđeg šećera
- 40 g kokosovog ulja ili drugog ulja
- 75 g čokolade (oko 60 % kakaa, ovisno o vašem ukusu)
- 5 g kakaa u prahu ako volite da je jako čokoladno

Priprema

Zagrijavajte kuhanu grah i šećer u loncu na laganoj vatri 5 minuta, sjedinjavite žlicom. Iz mahunarki treba izaći malo vode – isključite vatru i dodajte preostale sastojke.

Miješajte žlicom dok se čokolada ne otopi. Prebacite u miješalicu i miješajte dok ne postane glatko.

Može se čuvati u hladnjaku do 10 dana.

Slobodno personaliziraj svoju mahutellu cimetom, voćem ili kokosom. Ne postoje granice tvoje kreativnosti!

Medu Vada

(krafne od leće)

Ove slane krafne od leće dolaze iz Indije gdje se izvorno duboko prže. Ako želiš samo pržiti, uzmi 1 žlicu ulja za svaku krafnu i okreći je u tavi dok obje strane ne postanu smeđe i hrskave.

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 543 kcal
Masti: 36 g
od toga zasićene: 3,6 g
Ugljikohidrati: 44 g
od toga šećeri: 3,6 g
Bjelančevine: 15 g
Prehrambena vlakna: 11 g

Sastojci:

- 250 g prepolovljenog mungo graha ili castelluccio leće (ili nekog drugog graha/leće)
- 1 žličica crnog papra
- 1 žličica sjemenki kumina
- 1 luk
- 2 zelene čilijsa (ili da biste dobili manje začinjeno jelo: jedna zelena paprika)
- repičino ulje za duboko prženje
- sol

Za posluživanje:

- jogurt
- chutney (npr. mango, rajčica itd.)

Priprema

Leću namočite najmanje 2 sata u hladnoj vodi. Ocijedite u situ i počinite mljeti kumin i zrna papra u mužaru.

Ogulite i grubo nasjeckajte luk, narežite čili ili papriku. Zagrijte ulje za prženje u loncu.

Stavite leću, luk, čili ili papriku, začine, sol i mljevene začine u miješalicu i sameljite u gustu pastu poput tjesteta. Ako je previše suho, dodajte malo vode. Ako postane previše vodenasto, možete dodati krušne mrvice.

Ispitajte tako što ćete malo tjesteta staviti u ulje. Ako odmah nastanu mjehurići i digne se, onda je spremno.

Namočite ruku i zgrabite šaćicu smjese.

Lagano palcem napravite udubljenje u središtu tjesteta (vade) kako bi joj dali karakterističan oblik krafne.

Pažljivo stavite vadu u vruće ulje i pržite dok ne dobije zlatnosmeđu boju s obje strane.

Izvadite i stavite na papirnati ubrus.

Poslužite s jogurtom i bilo kojim chutneyjem koji vam se sviđa.

Mini hamburgeri s vučikom

U Portugalu volimo vučiku kao
međuobrok uz hladna pića!

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energijsa: 286 kcal
Masti: 5 g
od toga zasićene: 0,57 g
Ugljikohidrati: 45 g
od toga šećeri: 5,9 g
Bjelančevine: 22 g
Prehrambena vlakna: 11 g

Sastojci:

- 250 g vučike u staklenici
- 1/2 cvjetače (500 g)
- 2 – 3 žlice brašna od slanutka (besana)
- 1 – 2 žlice brašna
- 2 žličice curryja
- 1 žlica svježeg bosiljka
- 1 žlica svježeg peršina

Za posluživanje (prijedlozi):

- 3 peciva, npr. lepinja
- 1 rajčica
- 1 crveni luk
- 1/2 avokada
- 1/4 krastavca
- Zelena salata

Priprema

Zagrijte pećnicu na 180 °C.

Stavite vučiku u sito i dobro isperite. Uklonite koru i ostavite sa strane.
Cvjetaču kuhajte u slanoj kipućoj vodi dok ne omekša. Obavezno uklonite svu vodu za kuhanje i stavite u kuhinjski robot zajedno s vučikom. Dodajte brašno od slanutka i obično brašno dok se ne stvori tjesto. Dodajte curry i bilje.

Rukama oblikujte dvanaest malih pljeskavica i pecite u pećnici 30 – 40 minuta. Nakon 25 minuta preokrenite. Ako ih ne pojedete odmah, popržite na мало ulja na tavi da se zagriju.

Poslužite u pecivu s povrćem i zelenom salatom.

Pečeni slanutak

Znaš li...

...da je ovo vrlo popularan međuobrok u Tunisu? Pečeni slanutak možeš kupiti na malim kioscima svugdje u gradovima.

4 porcije

15 min

Hranjive vrijednosti 1 porcije

Energija: 234 kcal

Masti: 8,1 g

od toga zasićene 1 g

Ugljikohidrati: 31 g

od toga šećeri: 5,4 g

Bjelančevine: 10 g

Prehrambena vlakna 6,1 g

Sastojci:

- 300 g suhog slanutka
- 4 žlice maslinovog ulja
- sol
- bilje i začini po ukusu

Priprema

Namočite slanutak preko noći. Sljedeći dan isperite, ocijedite i dobro osušite papirnatim ručnikom.

Zagrijte maslinovo ulje u tavi i dodajte slanutak. Povremeno prebacite kako biste okrenuli slanutak. Kad postanu hrskavi i smedji, stavite u posudu te dodajte sol i sve okuse koje želite.

Pokušaj dodati različite okuse:
suho bilje poput timijana ili origana
djeluje jednako dobro kao i slatka
paprika ili čak med za ovu zdravu
alternativu čipsu!

Socca

(somen od slanutka)

Ovo je vrlo popularan međuobrok u Nici u Francuskoj.

6 porcija
40 min
+ 12 h
mirovanja

Hranjive vrijednosti 1 porcije
Energija: 297 kcal
Masti: 18 g
od toga zasićene: 2,4 g
Ugljikohidrati: 24 g
od toga šećeri: 4,5 g
Bjelančevine: 9,4 g
Prehrambena vlakna: 4,6 g

Sastojci:

- 250 g brašna od slanutka
- 500 ml vode
- sol
- papar
- 60 ml maslinovog ulja
- 2 žlice svježeg ružmarina

Za posluživanje:

- sol
- papar
- rajčice

Priprema

Dobro pomiješajte brašno od slanutka i vodu pomoću kuhinjskog robota. Dodajte sol i ostavite da odstoji preko noći.

Sljedećeg dana pećnicu zagrijte na 250 °C pomoću funkcije prženja.

Namažite posudu za pečenje. Smjesu od slanutka ponovo promiješajte i dodajte maslinovo ulje, ružmarin te sol i papar po ukusu.

Zagrijte posudu za pečenje s uljem u pećnici 2-3 minute, a zatim pažljivo dodajte tjesto pomoću zaimače.

Pecite oko 7 – 12 minuta dok ne vidite vrh mjeđurića socca i smeđu boju. Izrežite u tavi i poslužite sa solju i paprom na vrhu te svježom rajčicom.

Deserti

Kolač od jabuke i slanutka

Od toga možete napraviti i muffine stavljući tijesto u kalupe za muffine. Manji dijelovi čine lijepu slatku poslasticu.

90 min

Hranjive vrijednosti 1 komada
Energija: 237 kcal
Masti: 9,9 g
od toga zasićene: 4,4 g
Ugljikohidrati: 35 g
od toga šećeri: 19 g
Bjelančevine: 8,8 g
Prehrambena vlakna: 3,6 g

Sastojci:

- 750 g jabuke
- 60 g oraha
- 220 g + 3 žlice šećera
- 4 žličice cimeta
- 175 g (400 g) slanutka
- 3 velika jaja
- 120 g + 1 žlica maslaca
- 55 g repičinog ulja
- 1 žlica vanilije
- 200 g brašna
- 1 žlica praška za pecivo
- 1/4 žličice muškatnog oraščića
- 1/4 žličice soli
- 120 ml mlijeka

- Za posluživanje:
• šećer u prahu

Priprema

Zagrijte pećnicu na 175 °C. Isperite jabuke, izvadite sredinu i nasjeckajte ih. Orahe grubo nasjeckajte. Pomiješajte jabuke i orahe s 3 žlice šećera i 3 žličice cimeta. Stavite na stranu.

Isperite i ocijedite slanutak. Obradite jaja u kuhinjskom robotu ili mikseru dok ne postanu glatka i stavite ih sa strane.

U velikoj posudi za miješanje tucite maslac, repičino ulje i ostatak šećera dok se dobro ne sjedine. Dodajte smjesu slanutka i vaniliju pa opet istucite.

U zdjeli srednje veličine pomiješajte brašno, prašak za pecivo, 1 žličicu cimeta, muškatni oraščić i sol. Smjesi maslaca dodajte smjesu brašna i mlijeko te tucite dok se ne sjedini.

Stavite maslac i brašno u kalup dimenzija 22 x 33 cm (ili Ø 24 cm) i razvucite tijesto. Smjesu jabuka ravnomjerno prelijte po vrhu, a zatim utisnite u tijesto stražnjom stranom velike žlice dok tijesto jednostavno ne počne izlaziti kroz jabuke.

Pecite u sredini pećnice otprilike 55 do 60 minuta ili dok drveni štapić koji umetnete u sredinu ne izade čist.

Ako vrh poprimi previše tamnu boju, pokrijte ga listom aluminijске folije. Potpuno ohladite prije rezanja na 18 dijelova. Prije posluživanja komade pospите šećerom u prahu.

Kolač od crvenog graha

Kladim se da ne možeš osjetiti
moj okus u ovom kolaču!

60 min

Hranjive vrijednosti 2 komada
Energija: 384 kcal
Masti: 16 g
od toga zasićene: 9,5 g
Ugljikohidrati: 56 g
od toga šećeri: 33 g
Bjelančevine: 8,8 g
Prehrambena vlakna: 6,6 g

Sastojci:

- 100 g (225 g) graha
- 100 g maslaca
- 2 jaja
- 1 žličica ekstrakta vanilije
- 200 g smeđeg šećera
- 40 g kakaa u prahu
- 80 g cijelovitog pšeničnog brašna

Priprema

Zagrijte pećnicu (200 °C).

Isperite i pasirajte grah, otopite maslac.

U veliku zdjelu za miješanje stavite rastopljeni maslac, jaja, šećer, ekstrakt vanilije, pire od graha, kakao u prahu i brašno te miješajte dok se ne sjedine. Ulijte tijesto u malu posudu za pečenje s papirom za pečenje.

Pecite 25 minuta ili dok čačkalica ne izade čista.

Ostavite da se ohladi i izrežite na kvadrate.

Prestígio Brasileiro

(praline s bijelim grahom i rižom)

Možete koristiti i drugu vrstu čokolade, ovisno o tome što više volite. Samo pripazite da koristite čokoladu za kuhanje, tako da se ne otopi prebrzo u rukama.

60 min

Hranjive vrijednosti 1 praline
Energija: 136 kcal
Masti: 8,1 g
od toga zasićene: 4,9 g
Ugljikohidrati: 14 g
od toga šećeri: 5,5 g
Bjelančevine: 2,9 g
Prehrambena vlakna: 1,7 g

Sastojci:

- 100 g bijele riže
- 500 ml mlijeka
- 100 ml kokosovog mlijeka
- 5 žlica šećera
- 25 g (60 g) bijelog graha
- 30 g ribanog kokosa
- 250 g tamne čokolade (60 %)

Priprema

Rižu kuhatje s mlijekom, kokosovim mlijekom i šećerom dok ne omekša, povremeno miješajući (oko 20 – 30 minuta).

Zatim pomiješajte s grahom i zamijesite vilicom. Dodajte ribani kokos. Stavite na stranu.

Rastopite čokoladu. Oblikujte slojeve čokolade u oblik slatkisa malom žlicom ili kistom i stavite u hladnjak. Izvadite i stavite nadjev. Slatkise zatvorite slojem čokolade. Vratite u hladnjak. Izvadite iz kalupa kad budu spremni.

Savjet: možete koristiti i papirnate čaše za praline. Možda ćete morati staviti dva sloja čokolade prije dodavanja nadjeva kako biste imali stabilnu ljušku.

O autorici

Eva Lingemann pohađa studij kontrole prehrane i dijetetike na Sveučilištu u Hohenheimu. Zanimanje za održivost, ekološke teme i hranu tijekom studija ju je istodobno odvelo u područje globalne sigurnosti hrane.

Voli isprobavati novu hranu i približavati se stranim kulturama uranjanjem u njihove kuhinje. Ovo putovanje mahunarkama za nju je bilo inspirativno i edukativno te ju je, unatoč tome što se ne smatra vrsnom vrtlaricom, nadahnulo da uzgaja vlastite bilje graha.

Zahvale

Želim zahvaliti svojim mentoricama, profesorici Marti Wilton Vasconcelos i profesorici Elisabete Pinto, koje su me upoznale s velikim TRUE projektom i time uspjele rasplasati moju ljubav prema mahunarkama.

Hvala Styliani Siomou na divnim i slatkim crtežima, nadahnucu i društvu.

Hvala sedmogodišnjoj Emmi Heijden koja je nacrtala svoj tanjur i omogućila divnu podlogu za ovu e-knjigu.

Hvala mojim kolegama s odjela GFE Hohenheim koji su mi pomogli ostvariti san.

Reference

- 15+16) <https://www.esSEN-und-trinken.de>
- 19+20) <https://www.esSEN-und-trinken.de>
- 21+22) "Leguminosas no Ponto" — Associaão Portuguesa de Nutrião
- 25+26) <http://www.rampantscotland.com>
- 27+28) <https://www.canada.ca>
- 34+35) <https://www.gutekueche.at>
- 38+39) <https://www.esSEN-und-trinken.de>
- 40+41) <http://www.fao.org>
- 44+45) <https://www.canada.ca>
- 48+49) <https://www.esSEN-und-trinken.de>
- 50+51) <https://www.myjewishlearning.com>
- 58+59) <http://myblueandwhitekitchen.com>
- 64+65) <https://www.esSEN-und-trinken.de>
- 68+69) <https://randallbeans.com>
- 71+72) <http://www.fao.org>
- 75+76) <http://www.fao.org>
- 77+78) <https://www.e-konomista.pt>
- 81+82) <https://cuisine.journaldesfemmes.fr>
- 84+85) <https://pulses.org>

Impressum

Projekt je dobio sredstva iz programa Evropske unije za istraživanje i inovacije Obzor 2020. u okviru sporazuma o bespovratnim sredstvima br. 727973.

Prijevod ove knjige recepata omoguãila je Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA .

REDEA

Kontakt osoba:

Magdalena Trstenjak

magdalena.trstenjak@redea.hr

www.redea.hr

www.true-project.eu